

Pedagogische begeleidingsdienst

Huis van het GO!

Willebroekkaai 36

1000 Brussel

LEERPLAN

DERDE GRAAD

SECUNDAIR

ONDERWIJS

BINNENVAART EN BEPERKTE KUSTVAART

SPECIFIEK GEDEELTE

ARBEIDSMARKTGERICHTE FINALITEIT

EERSTE EN TWEEDE LEERJAAR

(5de en 6de jaar)

LEERPLANNUMMER

3A/BINNENVAART

INSPECTIENUMMER

GSO-2024-1214-Gemeenschapsonderwijs-adv-D

Versiedatum

31/01/2025

STUDIEDOMEIN

STEM

Inhoudstafel

Inleiding	3
Samenhang	3
Eigenheid van de studierichting	3
Doelgroep	4
Onderwijskwalificatie	5
Logische doorstroommogelijkheden	5
Gepersonaliseerd Samen Leren	5
Ruimte voor het eigen pedagogisch project	6
Opbouw van de leerplandoelen	7
Herkomst van de doelen	7
De leerplandoelen	7
Subdoelen	8
Minimale inhoudelijke afbakening	8
Nummering van de leerplandoelen	8
Leerplandoelen	9
Werkplekcomponent	35
Samenhang 'doelen die leiden naar een of meer erkende beroepskwalificaties' – leerplandoelen	36
Concordantie beroepskwalificatie – leerplandoelen	38
Minimale materiële vereisten	39
Reguliere trajecten	39
Duale trajecten	39
Vakkenkoppeling	40
Pedagogisch – didactische ondersteuning	41

Inleiding

Samenhang

Dit is een leerplan voor het specifieke gedeelte arbeidsmarktgerichte finaliteit, derde graad. Dit leerplan moet in samenhang gelezen worden met het leerplan 'derde graad secundair onderwijs - Basisvorming Arbeidsmarktgerichte finaliteit'.

Tussen het leerplan van het specifieke gedeelte en het leerplan van de basisvorming is een overlap of samenhang tussen leerplandoelen mogelijk. Indien dit het geval is, wordt dit in de GO! Navigator aangeduid, aangevuld met concrete handvaten om deze doelen op een functionele manier te integreren.

Eigenheid van de studierichting

De leerlingen krijgen een pakket **basisvorming voor de arbeidsmarktfinaliteit** met inhouden uit de zestien sleutelcompetenties.

In deze studierichting worden de competenties van de **beroepskwalificatie matroos binnenscheepvaart** gerealiseerd. De matroos binnenscheepvaart ondersteunt de schipper binnenscheepvaart bij alle operationele taken conform de regelgeving om het schip veilig operationeel te houden. Hij voert alle toegekende handelingen uit volgens procedures en/of in opdracht van de schipper. Hij bereidt het vaartuig voor op het vastmaken van schepen en voert die handeling ter assistentie uit (aan- en afmeren ...). Hij assisteert bij het koppelen van schepen. Hij helpt bij het surveilleren en identificeren van eventuele gebeurtenissen op het traject. Hij stuurt het schip in geval van nood. Hij sorteert en stockeert afvalstoffen. Hij controleert en assisteert bij het laden en lossen en voert taken uit bij het passagierstransport. Hij voert preventief basisonderhoud van motoren en uitrustingen uit en lokaliseert defecten en storingen waarbij hij eenvoudige vervangingen en herstellingen uitvoert. Hij ruimt de werkzone op en maakt ze schoon. Hij controleert en hanteert de veiligheidsuitrusting en -procedures volgens de richtlijnen en voert urgentiemaatregelen uit bij een noodgeval. Hij voert ook huishoudelijke taken uit.

Doelgroep

Leerlingen die starten in het eerste leerjaar van de derde graad in de arbeidsmarktgerichte finaliteit hebben door het behalen van de leerplandoelen van de tweede graad de nodige competenties verworven om de overstap naar de derde graad succesvol te kunnen maken.

De leerlingen delen vanuit hun keuze voor een bepaalde studierichting eenzelfde interesse. Maar meer nog dan voor de basisvorming zullen de kenmerken van de leerlingen in de derde graad voor het specifieke gedeelte verschillen. Behalve verschillen op cognitief, psychomotorisch en sociaal-affectief vlak zijn er ook verschillen door de gevolgde vooropleiding.

In de tweede graad hebben leerlingen gekozen voor een studierichting gekoppeld aan een finaliteit.

- Leerlingen die een studierichting gekozen hebben die als een vooropleiding van deze studierichting wordt ingericht, hebben competenties verworven met het oog op het realiseren van de gekoppelde beroepskwalificatie(s). In de derde graad worden deze competenties verder verfijnd, verbreed en verdiept. Daarnaast verhoogt de mate van zelfstandigheid bij het realiseren van de leerplandoelen. Leerlingen uit de volgende studierichting hebben een vorming gevolgd die als een logische vooropleiding kan worden beschouwd:
  - Binnenvaart (arbeidsmarktgerichte finaliteit, tweede graad)
- Leerlingen die een studierichting gekozen hebben die tot hetzelfde (sub) domein behoort uit een andere finaliteit (dubbele finaliteit of doorstroom) hebben een meer abstracte vorming genoten met minder aandacht voor concrete toepassingen. Deze leerlingen hebben (mogelijk) minder basisvaardigheden verworven in vergelijking met de leerlingen die uit een logische vooropleiding komen.
- Leerlingen die een studierichting gekozen hebben die inhoudelijk minder of niet aanleunt bij de deze studierichting hebben minder of geen voorkennis.

Leerlingen in deze studierichting kunnen een keuze gemaakt hebben voor duaal leren wat inhoudt dat ze afwisselend op een werkplek én op school willen leren. Om in te stappen in het duale traject zijn de leerlingen arbeidsbereid én arbeidsrijp.

Vanuit het bovenstaande gegeven kunnen de leerlingen voor het specifieke gedeelte beschouwd worden als een zeer heterogene groep. Daarom is het belangrijk om, bij het begin van de graad, de beginsituatie van elke leerling goed in kaart te brengen, om zo als lerarenteam zicht te krijgen op de kenmerken van de leerlingengroep en een leerlijn uit te werken die nauw aansluit bij de beginsituatie en de mogelijkheden van de leerlingen. Hierbij heeft het lerarenteam (bij duaal leren in samenwerking met de werkplek) de vrijheid en verantwoordelijkheid om leerplandoelen in te plannen in zowel het eerste als tweede jaar van de derde graad volgens de noden, behoeften en mogelijkheden van hun leerlingengroep. Daarnaast heeft het lerarenteam de vrijheid om te bepalen op welke manier de doelen functioneel geclusterd en aangeboden kunnen worden binnen de derde graad.

Onderwijskwalificatie

Een onderwijskwalificatie geeft weer wat je moet kennen en kunnen om verdere studies aan te vatten, te functioneren in onze maatschappij of een bepaald beroep uit te oefenen. In de Vlaamse kwalificatiestructuur zijn de kwalificaties ondergebracht op 8 niveaus, van basisonderwijs tot universiteit.

Deze studierichting situeert zich op VKS-niveau 3. De uitgangspunten voor een VKS-niveau 3 zijn:

- Kennis en vaardigheden:
  - een aantal abstracte begrippen, wetten, formules en methodes uit een specifiek domein begrijpen
  - hoofd- en bijzaken in informatie onderscheiden
  - één of meer van de volgende vaardigheden aanwenden:
    - cognitieve: informatie analyseren via deductie en inductie, en informatie synthetiseren
    - motorische: constructies maken op basis van een plan
  - handelingen verrichten die tactisch en strategisch inzicht vereisen
  - artistiek-creatieve vaardigheden toepassen
  - standaardprocedures en methodes kiezen, combineren en gebruiken bij het uitvoeren van taken en bij het oplossen van verschillende welomschreven concrete problemen
- Context, autonomie en verantwoordelijkheid:
  - handelen in vergelijkbare contexten waarin een aantal factoren veranderen
  - handelen met delicate, actieve objecten
  - binnen een afgebakend takenpakket functioneren met enige autonomie
  - beperkte organisatorische verantwoordelijkheid opnemen voor eigen werk

Logische doorstroommogelijkheden

Binnenvaart en beperkte kustvaart is een studierichting met een arbeidsmarktfinaliteit. Dat houdt in dat de leerling voorbereid wordt op succesvolle doorstroom naar een job op de arbeidsmarkt of naar 7de leerjaren of graduaatsopleidingen binnen hetzelfde interessegebied. De leerlingen kunnen ook een Voorbereidend Jaar op het Hoger Onderwijs na Structuuronderdeel met Arbeidsmarktfinaliteit kiezen, waarna ze de mogelijkheid hebben om te starten in een bacheloropleiding.

Gepersonaliseerd Samen Leren

De ambitie van het GO! is duidelijk. Gepersonaliseerd samen leren betekent dat we met elke lerende, binnen een sociale context, maximaal rendement nastreven op het vlak van leervermogen, leerwinst en leermotivatie. Vanuit een sterke basis- en vakdidactiek zetten we extra in op 'differentiatie', het verhogen van autonomie via het aanleren van zelfregulerende vaardigheden en 'samen leren'. We maken daarvoor gebruik van evidence-informed praktijken en een onderzoekende aanpak op school. Gepersonaliseerd samen leren in het GO! vindt geïntegreerd plaats binnen de realisatie van het totale curriculum en kan alleen gerealiseerd worden met de actieve betrokkenheid van zowel de lerende, de leraar als het (school)beleid.

Vanuit deze visie willen we samen met alle onderwijsprofessionals ons DNA 'samen leren samenleven' en ons pedagogisch project waarmaken. Het is ons positief antwoord op de diversiteit die we in onze klassen zien, de nood aan een groeipad naar autonomie en de nood om een samenverhaal te maken.

Ruimte voor het eigen pedagogisch project

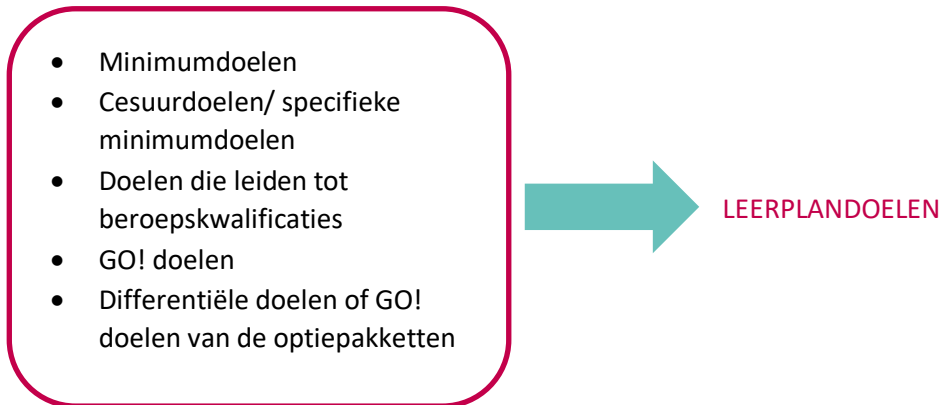
Cruciaal in elke studierichting staat de realisatie van de leerplandoelen. De leerplannen en de lessentabellen van het GO! zijn echter zodanig opgesteld dat het lerarenteam beschikbare ruimte heeft om een schooleigen pedagogisch project te realiseren:

- Enerzijds bieden de leerplannen ruimte om binnen de voorziene tijd zoals aangegeven in de lessentabel, de leerplandoelen verder uit te diepen of te verbreden;
- Anderzijds is er binnen de lessentabel vrije ruimte voorzien waarbij de school eigen accenten kan leggen.

Opbouw van de leerplandoelen

Herkomst van de doelen

De leerplandoelen van het GO! in de tweede en derde graad zijn afkomstig van verschillende bronnen:

De doelen van dit leerplan zijn afkomstig van:

- doelen die leiden tot beroepskwalificaties
- GO!-doelen

De leerplandoelen

Elk leerplandoel heeft minimum 1 handelingswerkwoord. Een overzicht van de handelingswerkwoorden met, indien nodig, een verklaring is terug te vinden op de GO! Navigator.

Aan elk leerplandoel wordt een beheersingsniveau toegevoegd. Voor de leerplannen van het GO! maken we gebruik van een eigen GO!-taxonomie, geïnspireerd op de Taxonomie van Bloom:

- Memoriseren: Gegevens zoals begrippen, formules... kunnen ophalen zonder gebruik te maken van hulpmiddelen.
Geen enkel leerplandoel heeft 'memoriseren' als beheersingsniveau. Memoriseren zonder context kan immers nooit het einddoel zijn. Memoriseren kan wel een belangrijk element zijn om een leerplandoel te realiseren.
- Begrijpen: Inzicht verwerven en dit inzicht helder kunnen weergeven, al dan niet aan de hand van voorbeelden.
- Toepassen: Formules, technieken, regels... kunnen toepassen.
- Analyseren: Op basis van nieuwe gegevens, informatie, kenmerken, verbanden... tot een besluit komen
- Evalueren: Op basis van nieuwe gegevens, informatie, kenmerken, verbanden... en aan de hand van criteria, argumenten... een oordeel onderbouwen.
- Creëren: In het kader van een probleemstelling, onderzoek, opdracht... een product ontwikkelen zoals een oplossing, een realisatie, een presentatie...

Er is geen hiërarchie tussen de verschillende beheersingsniveaus. Wel zal je om een 'hogere' beheersingsniveau te bereiken meestal ook gebruik maken van onderliggende beheersingsniveaus, bijvoorbeeld memoriseren om te analyseren.

In de GO! Navigator worden de beheersingsniveaus aan de hand van een filmpje uitgelegd.

Subdoelen

De subdoelen zijn niet vrijblijvend geformuleerd maar maken integraal deel uit van het leerplandoel. Elk subdoel moet bijgevolg aangeboden worden. Alle subdoelen samen dekken het leerplandoel.

Minimale inhoudelijke afbakening

Het concept van de minimumdoelen wordt doorgetrokken naar de leerplandoelen van het GO!. Dit concept houdt in dat de kennis die noodzakelijk is om het leerplandoel te realiseren niet expliciet wordt opgesomd. Indien er twijfel kan ontstaan of een bepaald kenniselement al dan niet tot het leerplandoel behoort, wordt het uitdrukkelijk vermeld via onderliggende bullets. Concreet betekent dit dat de onderliggende bullets deel uitmaken van het leerplandoel en als dusdanig ook aan bod moeten komen.

Om leerplandoelen te realiseren, is er vaktaal nodig. Hoewel vaktaal niet expliciet in de leerplandoelen wordt opgenomen, maakt vaktaal wel deel uit van het leerplandoel. Net zoals dit het geval is bij andere kenniselementen is het aan de leraar om te bepalen welke vaktaal er nodig is om het leerplandoel te realiseren.

Het gehanteerde concept vertrekt van een groot vertrouwen in de professionaliteit van de leraar. Vanuit een professionele deskundigheid zal de leraar bepalen welke kennis er nodig is om het doel te realiseren waarbij de kenniselementen die in de bullets zijn aangegeven of expliciet vermeld in het leerplandoel minimaal worden meegenomen.

Nummering van de leerplandoelen

Boven elk leerplandoel staat er een nummering. De betekenis is de volgende:

BK3_01.01

1

- Links in de eerste rij van elk leerplandoel staat het GO!-volgnummer (bijvoorbeeld BK3_01.01):
  - BK3: Het gaat hier over een doel uit de derde graad dat leidt tot een beroepskwalificatie
  - 01.01: Dit is het volgnummer van het leerplandoel.
    - Doelen van de vorm 01.xx hebben betrekking op generieke doelen en zijn op eenzelfde manier geformuleerd in alle studierichtingen van deze graad en deze finaliteit.
    - Doelen van de vorm 02.xx hebben betrekking op specifieke doelen die eigen zijn aan deze studierichting.
- Rechts in de eerste rij van elk leerplandoel staat de herkomst van het leerplandoel (bijvoorbeeld 1 of geen nummer):
  - Het nummer verwijst naar het corresponderend doel in het curriculumdossier. De curriculumdossiers zijn terug te vinden op de website van AHOVOKS.
  - Indien er geen nummer staat, gaat het over een GO!-doel.

BK3_01.01.01

Subdoel 1

- Ook de subdoelen krijgen een nummering (bijvoorbeeld BK3_01.01.01):
  - Dit is het eerste subdoel van het leerplandoel BK3_01.01.
- Niet elk leerplandoel heeft subdoelen.

Leerplandoelen¹

BK3_01.01	1
De leerlingen werken in teamverband met aandacht voor de organisatiecultuur, communicatie en procedures. ²	
toepassen	
BK3_01.01.01	Subdoel 1
De leerlingen passen strategieën toe om teamgericht te werken.	
BK3_01.01.02	Subdoel 2
De leerlingen passen strategieën toe om doelgericht te communiceren.	
BK3_01.01.03	Subdoel 3
De leerlingen passen interne procedures en afspraken toe.	

BK3_01.02	2
De leerlingen handelen kwaliteitsbewust. ³	
toepassen	
BK3_01.02.01	Subdoel 1
De leerlingen passen procedures uit stappenplannen, instructiefiches of handleidingen toe.	
BK3_01.02.02	Subdoel 2
De leerlingen passen strategieën voor planning en organisatie toe.	
BK3_01.02.03	Subdoel 3
De leerlingen passen strategieën voor kwaliteitscontrole toe.	

¹ De leerplandoelen zijn identiek voor de duale (lineair of modulair georganiseerd) en reguliere leerweg.

² Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.

³ Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.

BK3_01.03

3

De leerlingen handelen economisch en duurzaam.⁴

toepassen

BK3_01.03.01

Subdoel 1

De leerlingen passen procedures toe om kostenbewust om te gaan met materialen, grondstoffen of tijd.

BK3_01.03.02

Subdoel 2

De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot milieuvoorschriften.

BK3_01.04

4

De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch.⁵

toepassen

BK3_01.04.01

Subdoel 1

De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot veilig handelen.

BK3_01.04.02

Subdoel 2

De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot ergonomisch handelen.

BK3_01.04.03

Subdoel 3

De leerlingen passen procedures toe met betrekking tot hygiënisch handelen.

BK3_01.05

De leerlingen bouwen de eigen deskundigheid op.⁶

⁴ Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.

⁵ Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.

⁶ Dit generiek doel wordt gerealiseerd binnen de context van de studierichting.

toepassen

BK3_02.01

5

De leerlingen handelen volgens de professionele gedragscode.

toepassen

BK3_02.01.01

Subdoel 1

De leerlingen respecteren de omgangsvormen en sociale verantwoordelijkheden.

- sociale verantwoordelijkheden
- sociale zorg
- ~~strategieën voor leiderschap en samenwerken~~
- strategieën voor effectieve communicatie
- symptomen, oorzaken en effecten van vermoeidheid en stress
- functies van bemanning

BK3_02.01.02

Subdoel 2

De leerlingen handelen volgens de maritieme en internationale reglementering.

- Europese richtlijn 2017/2397 en afgeleide decreten

BK3_02.02

De leerlingen communiceren functioneel in het Engels.

creëren

BK3_02.02.01

Subdoel 1

De leerlingen communiceren in de Engelse voertaal.

- taakgerichte communicatie met meertalige bemanning
- termen en vaste uitdrukkingen (SINCP)
- communicatie met andere schepen en VTS

BK3_02.02.02

Subdoel 2

De leerlingen maken gebruik van de scheepvaartvakterminologie.

- vakterminologie
- uitdrukkingen in functie van nood-, spoed- en veiligheidsverkeer

BK3_02.03-

De leerlingen communiceren functioneel in het Frans.

creëren

BK3_02.03.01

Subdoel 1

De leerlingen communiceren in de Franse voertaal.

- taakgerichte communicatie met meertalige bemanning
- termen en vaste uitdrukkingen (SINCP)
- communicatie met andere schepen en VTS

BK3_02.03.02

Subdoel 2

De leerlingen maken gebruik van de vakterminologiescheepvaartterminologie.

- vakterminologie
- uitdrukkingen in functie van nood-, spoed- en veiligheidsverkeer

BK3_02.04

De leerlingen communiceren functioneel in het Duits.

creëren

BK3_02.04.01

Subdoel 1

De leerlingen communiceren in de Duitse voertaal.

- taakgerichte communicatie met meertalige bemanning
- termen en vaste uitdrukkingen (SINCP)
- communicatie met andere schepen en VTS

BK3_02.04.02

Subdoel 2

De leerlingen maken gebruik van de scheepvaartvakterminologie.

- vakterminologie
- uitdrukkingen in functie van nood-, spoed- en veiligheidsverkeer

BK3_02.05

De leerlingen plannen de werkzaamheden.

toepassen

BK3_02.05.01

Subdoel 1

De leerlingen analyseren de opdracht.

- ~~vakterminologie~~
- gebruik van materialen, gereedschappen en machines
- werkvergunningen: werken op hoogte, werken over de reling, werking in besloten ruimtes
- veiligheidsinstructiekaarten
- signalisatie en pictogrammen
- veiligheidsregels voor de binnenscheepvaart-

BK3_02.05.02

Subdoel 2

De leerlingen verzamelen en verwerken relevante informatie.

BK3_02.05.03

Subdoel 3

De leerlingen stellen een planning (met tijdsindicatie) op.

BK3_02.06

6

De leerlingen voeren handelingen uit ter assistentie voor het vastmaken van schepen (aan- en afmeren, ...) en bereiden deze voor volgens procedures of in opdracht van de verantwoordelijke.

toepassen

BK3_02.06.01

Subdoel 1

De leerlingen stemmen de techniek af bij het af- of aanmeren.

- procedures en risico's bij aan- en afmeren

BK3_02.06.02

Subdoel 2

De leerlingen bereiden de uitrusting van het schip voor op aan- en afmeren.

BK3_02.06.03

Subdoel 3

De leerlingen hanteren trossen, meerlijnen, ... bij het aan-en afmeren.

BK3_02.06.04

Subdoel 4

De leerlingen passen schiemanswerk toe.

BK3_02.06.05

Subdoel 5

De leerlingen passen ankertechnieken toe.

- ankertechnieken

BK3_02.06.06

Subdoel 6

De leerlingen voeren procedures voor het vastmaken en losmaken van vaartuigen uit.

- techniek van vast- en losmaken

BK3_02.07

7

De leerlingen voeren handelingen uit volgens procedures voor het koppelen van schepen.

- koppeltechnieken

toepassen

~~BK3_02.07.01~~

~~Subdoel 1~~

~~De leerlingen stemmen de techniek van het koppelen af op de opdracht van de schipper.~~

- ~~• vaarregels~~
- ~~• nautische hulpmiddelen~~
- ~~• signalisatie~~
- ~~• veiligheidsprocedures en -regels~~
- ~~• schiemanwerk~~
- ~~• koppeltechnieken~~

~~BK3_02.07.02~~

~~Subdoel 2~~

~~De leerlingen hanteren koppellieren.~~

~~BK3_02.07.03~~

~~Subdoel 3~~

~~De leerlingen voeren handelingen uit aan de hand van vastgelegde procedures voor koppelen van vaartuigen.~~

~~BK3_02.07.04~~

~~Subdoel 4~~

~~De leerlingen communiceren met de schipper voor het koppelen.~~

BK3_02.08

8

De leerlingen helpen bij het surveilleren en identificeren eventuele gebeurtenissen op het traject.

toepassen

BK3_02.08.01

Subdoel 1

De leerlingen staan op uitkijk ('look out').

- ~~scheepsvaartreglementering~~
- vaarregels
- geografie van havens, rivieren, kanalen en kunstwerken op de waterwegen
- ~~signalisatie~~
- regels voor het houden van de wacht

BK3_02.08.02

Subdoel 2

De leerlingen identificeren gebeurtenissen zoals {hindernissen, brand, aanvaringskoers,...} en melden deze aan de schipper of verantwoordelijke.

BK3_02.08.03

Subdoel 3

De leerlingen ~~kijken, luisteren en~~ maken gebruik van alle beschikbare middelen om de veiligheid van vaartuig, bemanning en lading te vrijwaren.

BK3_02.09

9

De leerlingen sturen het schip onder toezicht.

toepassen

BK3_02.09.01

Subdoel 1

De leerlingen houden zich aan de algemene stuurinstructies.

- binnenscheepvaartreglementering
- vaarregels
- ~~geografie van havens, rivieren, kanalen en kunstwerken op de waterwegen~~
- vaar- en rusttijden

BK3_02.09.02

Subdoel 2

De leerlingen gebruiken nautische hulpmiddelen.

- nautische hulpmiddelen

BK3_02.09.03

Subdoel 3

De leerlingen sturen het schip rekening houdend met de invloed van externe factoren (stromingen, getijden, ondieptes, nabijheid van andere schepen, ...).

- technieken voor het manoeuvreren en besturen van een vaartuig
- manoeuvres bij het passeren van kunstwerken, navigeren dicht bij andere schepen, aan- en afmeren, ...

BK3_02.09.04

Subdoel 4

De leerlingen gebruiken navigatiemateriaal.

- navigatiemiddelen en navigatietechnieken
- GPS, VHF, radar, ...
- ~~automatische piloot~~

~~BK3_02.09.05~~

~~Subdoel 5~~

~~De leerlingen merken signalen (verkeerslicht aan sluis, ...) op en houden hiermee rekening tijdens het sturen van het schip.~~

- ~~• signalisatie~~
- ~~• verkeerstekens~~

BK3_02.10

10

De leerlingen controleren en assisteren bij het laden en lossen van schepen.

toepassen

BK3_02.10.01

Subdoel 1

De leerlingen kijken de scheepsuitrusting na op defecten.

- reglementering voor het goederentransport
- laad- en stouwtechnieken
- veiligheidsregels voor de binnenscheepvaart
- modaliteiten voor het laden en lossen van de goederen
- types van schepen en ladingen

BK3_02.10.02

Subdoel 2

De leerlingen voeren controle uit van de lading.

- CDNI (Verdrag inzake de verzameling, afgifte en inname van afval in de rijn- en binnenvaart)
- OVOCOM (hygiëne-code binnenvaart)
- controle van buikdenning op lekkage

BK3_02.10.03

Subdoel 3

De leerlingen voeren controle uit van de elementen (brandmelders, brandblusapparaten, afsluiting van laadruimte,...) die belangrijk zijn voor de veiligheid van het schip.

BK3_02.10.04

Subdoel 4

De leerlingen rapporteren de schade van de lading aan de schipper.

- veelvoorkomende vormen van schade aan de lading en hun oorzaken

BK3_02.10.05

Subdoel 5

De leerlingen (ont)koppelen de laadslangen, gasretourleidingen en laadarmen en bedienen de afsluiters.

BK3_02.10.06

Subdoel 6

De leerlingen gebruiken gespecialiseerd materiaal voor het manipuleren van lasten.

- lekbakken
- autokraan, luikenwagen, bunkermast,...
- elektrische aansluiting
- 'corner points'

BK3_02.10.07

Subdoel 7

De leerlingen leggen de luiken open of dicht.

BK3_02.10.08

Subdoel 8

De leerlingen ~~verzeker~~en de~~voorzien een~~ vrije doorgang van het walpersoneel.

BK3_02.10.09

Subdoel 9

De leerlingen behandelen gevaarlijke stoffen onder supervisie van een gecertificeerd persoon.

- ADN
- veiligheidsregels voor gevaarlijke producten

BK3_02.10.10

Subdoel 10

De leerlingen reinigen de laadruimtes, tanks en lenskorven.

- slobtanks
- ontgassen, uitstomen of droogdweilen

BK3_02.10.11

Subdoel 11

De leerlingen communiceren duidelijk met andere actoren tijdens het laden en lossen.

BK3_02.11

11

De leerlingen voeren taken uit bij het passagierstransport.

toepassen

BK3_02.11.01

Subdoel 1

De leerlingen plaatsen de uitrusting conform de procedure om passagiers te laten in- en ontschepen met inclusie van mindervaliden.

- ~~signalisatie~~
- ~~communicatieve en sociale vaardigheden~~
- modaliteiten voor de in- en ontschepping van passagiers

BK3_02.11.02

Subdoel 2

De leerlingen houden rekening met de maximumbezetting van het schip en crowd control bij het inschepen van de passagiers.

- crowd control

BK3_02.11.03

Subdoel 3

De leerlingen helpen passagiers bij het in- en ontschepen en controleren de geldigheid van vervoersbewijzen.

BK3_02.11.04

Subdoel 4

De leerlingen assisteren de schipper tijdens noodtoestanden.

- verzamelen van passagiers, voorkomen van paniek, aangeven van lifejackets, ...

BK3_02.12

12

De leerlingen ruimen de werkzone op, voeren het onderhoud uit van het dek, de dek-installaties van het schip (zoals kabels, touwen, windassen, ...) en gereedschappen onder toezicht van de verantwoordelijke.

toepassen

BK3_02.12.01

Subdoel 1

De leerlingen voeren het onderhoud van het schip zoals {schoonmaken, schuren, ontroesten, schilderen, lakken, ...} uit volgens het onderhoudsprogramma.

- ~~ontsmettingsproducten~~
- schoonmaaktechnieken
- ~~schoonmaakproducten~~
- onderhoud van schoonmaakmateriaal
- voorraadbeheer
- ~~verftypes en het gebruik van verf~~
- gebruik van verschillende producten
- onderhoudsprocedures
- hygiënische basisregels
- last minute risk analysis

BK3_02.12.02

Subdoel 2

De leerlingen voeren een visuele controle uit van de staat van de meertouwen, -trossen en koppelmaterieel onder supervisie van de verantwoordelijke.

BK3_02.12.03

Subdoel 3

De leerlingen lijsten de courante gebruiksgoederen op en melden tekorten aan de schipper.

BK3_02.12.04

Subdoel 4

De leerlingen voeren het basisonderhoud uit van gereedschappen en installaties.

- de meertouwen, -trossen en koppelmaterieel
- scheepsinstallaties

BK3_02.12.05

Subdoel 5

De leerlingen houden de werkvloer ordelijk en proper.

- reinigen van gereedschappen
- opbergen van gereedschappen
- verwijderen van voden, olievlekken

BK3_02.13

13

De leerlingen bedienen hoofd-, hulp- en scheepsspecifieke installaties onder toezicht.

toepassen

BK3_02.14

14

De leerlingen voeren preventief basisonderhoud van motoren of uitrustingen uit.~~controle uit van de werking van het materiaal en controleren de instrumentengegevens.~~

toepassen

BK3_02.14.01

Subdoel 1

De leerlingen voeren controle uit van de werking van het materiaal en controleren de instrumentengegevens.

- ~~elektrische veiligheidsnormen~~
- controleprocedures voor uitrusting van vaartuigen
- druk, debiet, temperatuur,...
- ~~de~~ kritieke slijtagepunten, smeringspunten,...

BK3_02.14.02

Subdoel 2

De leerlingen gebruiken zintuigen om afwijkingen in de werking en staat van de machine op te sporen.

BK3_02.14.03

Subdoel 3

De leerlingen houden zich aan het onderhoudsplan en -richtlijnen.

- onderhoudsprocedures

~~BK3_02.14.04~~

~~Subdoel 4~~

~~De leerlingen stellen de machine of installatie veilig en beveiligen ze tegen ongecontroleerd herinschakelen.~~

~~BK3_02.14.045~~

~~Subdoel 45~~

De leerlingen gebruiken handgereedschap en draagbaar elektrisch gereedschap.

~~BK3_02.14.06~~

~~Subdoel 6~~

~~De leerlingen voeren preventieve onderhoudsacties uit op vraag van de schipper.~~

- ~~filters, riemen, vloeistofreservoirs bijvullen,...~~
- ~~reinigen, smeren, onderdelen vervangen~~

~~BK3_02.14.07~~

~~Subdoel 7~~

~~De leerlingen merken de nood aan curatief en/of correctief onderhoud op en melden dit aan de schipper~~

BK3_02.14.08

—Subdoel 8

De leerlingen reinigen de machinekamer.

BK3_02.15

15

De leerlingen ~~voeren controle uit van de werking van het materiaal en controleren de instrumentengegevens~~ lokaliseren een defect of storing.

evalueren

BK3_02.15.01

Subdoel 1

De leerlingen ~~plaatsen indien nodig de machine of installatie in veiligheid en beveiligen ze tegen ongecontroleerd herinschakelen~~ lichten een defect of storing toe.

- elektrische veiligheidsnormen
- elektriciteit en elektronica: schema's en ~~componenten~~ machineonderdelen
- mechanica: machineonderdelen, werking
- basiskennis hydraulica
- basiskennis pneumatica
- controleprocedures voor uitrusting van vaartuigen
- onderhoudsprocedures
- gebruik van meetinstrumenten voor lokaliseren van defecten of storingen

BK3_02.15.02

Subdoel 2

De leerlingen ~~lezen~~ interpreteren foutcodes op displays van deelsystemen ~~af~~.

BK3_02.15.03

Subdoel 3

De leerlingen melden een defect of storing aan de schipper of verantwoordelijke.

BK3_02.15.04

Subdoel 4

De leerlingen lokaliseren een defect of storing.

BK3_02.16

16

De leerlingen voeren eenvoudige vervangingen en herstellingen uit.

toepassen

~~BK3_02.16.01~~

~~Subdoel 1~~

~~De leerlingen raadplegen handleidingen van de constructeur.~~

BK3_02.16.01~~2~~

Subdoel ~~1~~2

De leerlingen gebruiken handgereedschap en draagbaar elektrisch gereedschap.

BK3_02.16.02~~3~~

Subdoel ~~2~~3

De leerlingen herstellen of vervangen eenvoudige defecte onderdelen onder toezicht.

- kostenbewust omgaan met materialen en infrastructuur

BK3_02.16.03~~4~~

Subdoel ~~3~~4

De leerlingen voeren eenvoudige soldeer- en lasverbindingen uit onder toezicht.

BK3_02.17

17

De leerlingen controleren en hanteren de veiligheidsuitrusting en -procedures volgens richtlijnen.

toepassen

BK3_02.17.01

Subdoel 1

De leerlingen voeren controle uit van de werking van de installaties en het reddingsmaterieel.

- ~~signalisatie~~
- ~~veiligheidsprocedures en -regels~~
- ~~reddingsmaterieel~~
- ~~_____~~

BK3_02.17.02

Subdoel 2

De leerlingen nemen deel aan reddingsoefeningen.

- ~~gebruik van reddingsmaterieel~~

BK3_02.17.03

Subdoel 3

De leerlingen werken volgens de vastgelegde procedures, richtlijnen en afspraken aangaande het hanteren van de veiligheidsuitrusting.

- ~~basisopleiding veiligheid~~

BK3_02.17.04

Subdoel 4

De leerlingen hanteren de veiligheidsuitrusting.

BK3_02.18

18

De leerlingen voeren de urgentiemaatregelen uit bij een noodgeval en waarschuwen de verantwoordelijke.

toepassen

BK3_02.18.01

Subdoel 1

De leerlingen melden het probleem aan de schipper of verantwoordelijke.

BK3_02.18.02

Subdoel 2

De leerlingen voeren onder supervisie van de schipper urgentiemaatregelen uit.

BK3_02.18.03

Subdoel 3

De leerlingen lezen het veiligheidsplan en voeren het uit.

- man over boord, gewonden, schip verlaten, brand,...

BK3_02.18.04

Subdoel 4

De leerlingen passen de evacuatieprocedure toe.

- persoonlijke overlevingstechnieken
- persoonlijke veiligheid
- samenwerken in nood
- gebruik reddingsvlot

BK3_02.19

19

De leerlingen voeren **eenvoudige** huishoudelijke taken uit.

toepassen

BK3_02.19.01

Subdoel 1

De leerlingen houden zich aan de richtlijnen voor hygiëne.

- eenvoudige huishoudelijke taken
- was- en droogproces van textiel
- ontsmettingsproducten

BK3_02.19.02

Subdoel 2

De leerlingen reinigen de accommodatie.

- schoonmaaktechnieken

BK3_02.20

De leerlingen bereiden eenvoudige maaltijden.

toepassen

BK3_02.20.01

Subdoel 1

De leerlingen bereiden eenvoudige maaltijden.

- gezonde voeding
- basisbereidingstechnieken van gerechten

BK3_02.20.02

Subdoel 2

De leerlingen houden zich aan de richtlijnen voor voedselveiligheid.

- HACCP- normen

BK3_02.21

20

De leerlingen voeren administratieve taken uit onder toezicht.

toepassen

BK3_02.21.01

Subdoel 1

De leerlingen inventariseren voorraden en geven tekorten door aan de schipper of de verantwoordelijke.

- voorraadbeheer
- inventarisatietechnieken

BK3_02.21 .02

Subdoel 2

De leerlingen ontvangen de bestellingen en controleren of ze voldoen aan de gestelde vereisten.

BK3_02.22

21

De leerlingen passen richtlijnen rond brandpreventie en brandbestrijding toe.

toepassen

BK3_02.22.01

Subdoel 1

De leerlingen minimaliseren het risico op brand.

- kenmerken van brand en explosie
- verschillende brandklassen

BK3_02.22.02

Subdoel 2

De leerlingen gebruiken de brandbestrijdingsuitrusting volgens de richtlijnen.

- gebruik van noodstopssystemen
- fire and safety plan
- soorten branddetectiesystemen
- ~~pictogrammen en signalisatie~~
- ademluchtsystemen
- persoonlijke veiligheidsmiddelen

BK3_02.22.03

Subdoel 3

De leerlingen volgen de brandbestrijdingsprocedures.

- soorten brandbestrijdingsmiddelen, -systemen en -technieken

BK3_02.22.04

Subdoel 4

De leerlingen gebruiken interne communicatiemiddelen.

BK3_02.23

22

De leerlingen passen principes van EHBO toe.

toepassen

BK3_02.23.01

Subdoel 1

De leerlingen nemen maatregelen bij ziekte of ongeval aan boord.

- kenmerken van brand en explosie
- anatomie en lichaamsfuncties
- toxicologische gevaren aan boord
- letsels en hun verzorging
- brandwonden
- onderkoeling

BK3_02.23.02

Subdoel 2

De leerlingen voeren praktische medische handelingen uit.

- positionering en transport van zieke of gewonde personen

BK3_02.23.03

Subdoel 3

De leerlingen passen reanimatietechnieken toe.

- gebruik van AED
- reanimatietechnieken

BK3_02.24

23

De leerlingen lopen een veilige wacht.

toepassen

BK3_02.24.01

Subdoel 1

De leerlingen houden een goede uitkijk.

BK3_02.24.02

Subdoel 2

De leerlingen handhaven een veilige wacht.

- principes voor het houden van een veilige wacht
- toepassing van internationale en nationale regelgeving

BK3_02.24.03

Subdoel 3

De leerlingen dragen de wacht over.

BK3_02.25

De leerlingen ~~volgen~~ lichten innovatie in de binnenvaart ~~optoe~~.

- innovatie in de binnenvaart

begrijpen

Werkplekcomponent

Relevante informatie over de werkplekcomponent is terug te vinden in de lessentabel die terug te vinden is op de website van het GO.

Samenhang ‘doelen die leiden naar een of meer erkende beroepskwalificaties’ – leerplandoelen

Nummer doel CD	Doel CD	Leerplandoel / subdoel
1	De leerlingen werken in teamverband (organisatiecultuur, communicatie, procedures).	BK3_01.01
2	De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.	BK3_01.02
3	De leerlingen handelen economisch en duurzaam.	BK3_01.03
4	De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch.	BK3_01.04
5	De leerlingen handelen volgens de professionele gedragscode.	BK3_02.01
6	De leerlingen voeren handelingen uit ter assistentie voor het vastmaken van schepen (aan- en afmeren ...) en bereiden deze voor volgens procedures of in opdracht van de verantwoordelijke.	BK3_02.06
7	De leerlingen voeren handelingen uit volgens procedures voor het koppelen van schepen.	BK3_02.07
8	De leerlingen helpen bij het surveilleren en identificeren eventuele gebeurtenissen op het traject.	BK3_02.08
9	De leerlingen sturen het schip onder toezicht.	BK3_02.09
10	De leerlingen controleren en assisteren bij het laden en lossen van schepen.	BK3_02.10
11	De leerlingen voeren taken uit bij het passagierstransport.	BK3_02.11
12	De leerlingen ruimen de werkzone op, voeren het onderhoud uit van het dek, de dekinstallaties van het schip (kabels, touwen, windassen ...) en gereedschappen onder toezicht van de verantwoordelijke.	BK3_02.12
13	De leerlingen bedienen hoofd-, hulp- en scheepsspecifieke installaties onder toezicht.	BK3_02.13
14	De leerlingen voeren preventief basisonderhoud van motoren of uitrustingen uit.	BK3_02.14
15	De leerlingen lokaliseren een defect of storing.	BK3_02.15
16	De leerlingen voeren eenvoudige vervangingen en herstellingen uit.	BK3_02.16
17	De leerlingen controleren en hanteren de veiligheidsuitrusting en –procedures volgens de richtlijnen.	BK3_02.17
18	De leerlingen voeren de urgentiemaatregelen uit bij een noodgeval en waarschuwen de verantwoordelijke.	BK3_02.18
19	De leerlingen voeren huishoudelijke taken uit.	BK3_02.19
20	De leerlingen voeren administratieve taken uit onder toezicht	BK3_02.21
21	De leerlingen passen richtlijnen rond brandpreventie en brandbestrijding toe.	BK3_02.22
22	De leerlingen passen principes van EHBO toe.	BK3_02.23
23	De leerlingen lopen een veilige wacht.	BK3_02.24

Aanvullende onderliggende kennis De opgenomen kennis staat steeds in functie van de specifieke vorming van deze studierichting.	In leerplandoel / subdoel
Basisveiligheid (basic safety): sociale verantwoordelijkheden, brandpreventie en brandbestrijding, EHBO, persoonlijke overlevingstechnieken, persoonlijke veiligheid, samenwerken in nood en gebruik reddingsvlot, milieuverontreiniging	BK3_02.01.01 BK3_02.22 BK3_02.23 BK3_02.18.04
Binnenscheepvaartreglementering	BK3_02.09.01
Elektriciteit: machineonderdelen	BK3_02.15.01
Functies van bemanning	BK3_02.01.01
Geografie van rivieren, kanalen en kunstwerken op de waterwegen	BK3_02.08.01
Koppeltechnieken	BK3_02.07
Laad- en stouwtechnieken	BK3_02.10.01
Mechanica: machineonderdelen	BK3_02.15.01
Nautische hulpmiddelen	BK3_02.09.02
Navigatietechnieken	BK3_02.09.04
Reglementering voor het goederentransport	BK3_02.10.01
Scheepvaartterminologie in Engels, Frans en Duits (riverspeak)	BK3_02.02 BK3_02.03 BK3_02.04
Signalisatie	BK3_02.05.01
Veiligheidsregels voor de binnenscheepvaart	BK3_02.05.01 BK3_02.10.01

Concordantie beroepskwalificatie – leerplandoelen

In de derde graad arbeidsmarktgerichte finaliteit worden competenties van 1 of meerdere beroepskwalificaties / deelkwalificaties gerealiseerd. Met het oog op het uitreiken van een bewijs van beroepskwalificatie, een bewijs van deelkwalificatie of een bewijs van competenties is het nodig te weten welke leerplandoelen verband houden met de competenties van de beroepskwalificatie.

Een concordantie tussen de leerplandoelen en de beroepskwalificatie(s) is terug te vinden op de website van het GO!.

Minimale materiële vereisten

Reguliere trajecten

Voor het realiseren van de leerplandoelen is er nood aan voldoende materialen en de nodige uitrusting opdat deze kwaliteitsvol kunnen gerealiseerd worden. Voor de school is het belangrijk dat ze in kaart brengt welke materialen en uitrusting er minimaal nodig zijn om de leerplandoelen te kunnen realiseren.

Deze materialen en uitrusting hoeven niet noodzakelijk op school aanwezig te zijn. De school kan immers ook gebruik maken van materialen en uitrusting die aanwezig zijn op andere locaties zoals bijvoorbeeld andere scholen, infrastructuur van de gemeente, bedrijven...

Duale trajecten

Binnen een duaal traject wordt er gewerkt met erkende werkplekken. Dit houdt in dat er op deze werkplekken voldoende materialen en de nodige uitrusting aanwezig zijn opdat de leerplandoelen kwaliteitsvol kunnen gerealiseerd worden. Om leerlingen, indien nodig, te remediëren, of om eventuele ontbrekende competenties aan te leren, is het niet noodzakelijk dat de school over alle materialen en uitrusting beschikt om alle leerplandoelen te realiseren. Een basisaanwezigheid aan materialen en uitrusting volstaat. Indien nodig kan de school met de werkplek afspraken maken om de remediëring of het aanleren van ontbrekende competenties op de werkplek te organiseren zodat van de daar aanwezige materialen en uitrusting gebruik kan gemaakt worden. Uiteraard kan de school hiervoor ook beroep doen op materialen en uitrusting die aanwezig zijn op andere locaties zoals bijvoorbeeld andere scholen, infrastructuur van de gemeente, bedrijven... Op de GO! Navigator worden er, voor deze doelen waarvoor dit relevant is, suggesties gedaan met betrekking tot het in kaart brengen van de minimale materiële vereisten.

Vakkenkoppeling

De vakkenkoppeling is terug te vinden op de website van het GO! (rubriek leerplannen).

Pedagogisch – didactische ondersteuning

Een uitgebreide pedagogisch – didactische ondersteuning is terug te vinden in de GO! Navigator.